

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Credidit Centurio Christum operari quælibet posse, solo suo verbo, vt Deus, cui hoc est proprium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

beneficij dignus, pro quo supplicat & ingemiscit sed illas patjatur penas, quas tanta meretur crimina Et quidem satis dignè, ut pote qui multorum viscera torserat.

IV. Hoc ipsum est, quod Dominus impio Caino ait iam fratris sui Abel necem machinanti. Vide quid agas ô Cain: quod si peccaueris, hoc peccatum scitum contra te in iudicio confluet, & cunctis tuis obsecrationibus aduersabitur: Si malè egis, statim in foribus peccatum aderit.

Sumptis metaphoram ex eo quod contingit in tribunalibus, habes illic procuratorem tuum, ut quotiescumque pars tua aliquid in sui fauorem postulauerit, ei se coram iudice fortiter opponat: Nequaquam, Domine: Non ei hoc, quod petit, concedatur, contra eum enim hoc aut illud opponitur. Ex opposito opera bona quæ agis, apparent coram Deo, & dum assiduis oras, remedium deposcens: statim prodeunt illa, pro vobis intercedendo, & in tui fauorem illa per Angelos diuino conspectui representantur, dicentes: Domine dignus est, ut hoc illi prestes: diligit enim, &c. Ita res se habuit in illa vidua Tabitha, ad quam iam mortuam euocatur D. Petrus, quem circumstantes pro eius vita supplicauerunt: a Ostendentes ei tunicas, & vestes, quas faciebat illis Doreas. Ait enim Tobias: b Fiducia magna est elemosyna faciensibus eam, ipsa pro te exorabit: illa ipsa pro te loquetur, & ipsimet Angeli illam offerentes intercedunt: eo modo, quo S. Archangelus Raphael opera Tobie bona Deo obtulit: cum enim plurima vit ille piissimus opera bona proximo præstitisset: iam afflictus, cæcus, & graui oppressus calamitate Deum in sui subsidium deprecatur, & ecce Raphael Archangelus ea Deo obtulit, & quasi diceret: Dignus est, ut hoc ei prestes: Hoc enim insinuabat, dum diceret Tobie: Quando orabas cum lachrymis, &c. ego obtuli orationem tuam Domino.

a Act. 9. 39. b Tob. 4. 12. Eccli. 29. 15.

Tob. 12. 12.

§. 16. Creditur Centurio Christum operari qualibet posse, solo suo verbo, ut Deus, cui hoc est proprium.

39 Sed tantum die verbo, & sanabitur puer meus. En tibi alium clarissimæ lucis radium, quem fulgidissimum illud speculum à se emittit, quo demonstrat lucem illam, quæ ei per Christum illuxit: hoc enim verbo, Christi proficitur diuinam omnipotentiam. Aduertit D. Chrysostomus phrasim, quâ Sacra Scriptura nobis lo-

Ita Es. 45.

let exponere Dei omnipotentiam, scilicet, quod solo suo verbo possit qualibet operari, & illo solo omnia quæ sunt creauerit, & hoc quidem, non quod Deo necesse sit vi verbo, nec quod ore vel lingua verba proferat: non enim haberet aut linguam: Sed quia nos res diuinas nostro loquendi modo declaramus, & in illis, terminus magis proprius, quo declaramus & ex omni primere conamur agendi facilitatem; hic est, solo verbo dicamus: (slo hoc ipse suo verbo & dicendo bo creatur operatur: quia hoc est hominibus omnium facultissimum. Ita Spiritus S. ut nobis exponat in mundi creatione Dei omnipotentiam, illo termino vititur. Nimirum quod omnia solo suo verbo creauerit de nihilo: Dixit Deus: fiat lux. Quia, fiat firmamentum, &c. fiat luminaria, &c. Eodem termino communiter etiam vititur David: a Verbo Domini cali firmati sunt. b Ipse dixit & creata sunt. Subtilis b h. ad h. adhuc rem perpendit D. Chrysostomus, eum ait: quod si Deus omnipotentiam suam declarat in creaturis, illas tam pulchras, gratas, perfectas, quæ creans, nihilominus vel maxime illam manifestat, in modo illas creandi, quod vno eodemque modo cunctas condiderit. Et vt bene dicit D. Augustinus Non eget Deus maiori apparatu, vt condat celos, quam vt producat nucem, nec limatioribus, seu tenuioribus instrumentis vt vnum creet Seraphim, quam vt vitam det vni formicæ, seu vermiculo: modus enim illius operandi est, vnum verbum; & proinde tam facile illud profertur in ordine ad Supremum, quam ad infimum, & tam est facile dicitur: Fiat Angelus, ac fiat formica: Fiat calum cum suis luminariis, ac fiat campus cum suis herbis. Nec omnino erraueris (vt notat D. Augustinus) Si dixeris Spiritum S. hoc indicasse, quando professio declans Dei omnipotentiam, quæ nullus indiget operâ, sic ait: a Qui vniuersum æternum, creauit omnia simul. Hinc deducit D. Augustinus opinionem quandam, quæ habet, quod Deus vniuerso actu, & simul cuncta creauerit: de qua sapienter disputat Diuus Thomas.

Verumtamen, hoc non adeo videtur à tertio dicitur, & ita etiam notat D. Augustinus, vt per illud (simul) intelligamus similiter, quasi dicitur: creauit omnia simul. Omnia non vno modo agit artifex, nec vniuersum instrumentis, dissecat lignum & illud labiat ferro, & non oleo, calc acit igne, non gelu, & educere non potest cerâ a de pomis, nec de vitinis pyra: non potest isdem vitensibus omnia facere opera.

non enim ex quatuor lapidibus extruere palatium, & his ex quibus portas conficit, limina non sternit; Deus vero omnia producit *similiter*: Seraphinum vno verbo, muscam vno verbo, vno verbo calos, terram vno verbo: nec maioribus ei opus est, machinamenti, vt mundum condat vniuersum, quam vt producat testudinem.

I. Soliloq.
ca. 9.
 Audiamus D. August. Omnipotens manus tua, *semper vna & eadem, creauit in celo Angelos, & in terra vermiculos, non superior in illis, non inferior in istis. Sicut enim nulla alia manus Angelum, ita nulla potest creare vermiculum: Sicut nulla calum, ita nulla potest creare arboris folium, sed omnipotens manus tua, cui omnia pari modo sunt possibilis. Nec enim possibilis est ei creare vermiculum, quam Angelum, nec impossibilis extendere calum, quam folium, nec difficilius fundare terram super aquas, quam aquas super terram, sed omnia quaecumque voluit fecit, sicut voluit: Insuper & hinc capinus, cur Moyses petente populo illi incredulo aquam, Deus volens oculis testibus opus agere aliquod, quod illis fecerit diuinam suam essentiam declararet, precipit Moysi, vt presente toto populo ipse & Aaron fieret eius accedent ad petram, & illam suo nomine vno verbo alloquerentur: quod illud solum sufficeret: *Loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas* q. d. videant, quod sum Deus; & nec opus esse lignitibus, nec malicis, nec motibus manuum aut pedum, nec alia gaudente, quam vnius verbi prolatione: hic enim modus est operandi Deo proprius. Hic praeterita sunt ille defectus amborum illustrium virorum, quod illis res parua nimis videbatur ad tam eminentem effectum simplex verbulum, ac proinde voluerunt illud suis manibus comitari, ceu corroborare, percutiendo petram; hinc Deus ita efferbuit: *Quia non glorificastis me, &c.* Non exceperistis me, vt Deum, nec coram populo eum honorem tribuistis mihi iure debitum; quod solo verbo valeam operari: ita vt ille sit modus Deo proprius operandi, quo glorificatur, & eius vera diuinitas comprobatur.*

40
lib. 1. 3.
 Hinc probat D. Paul. Christum esse verum Deum, & habere diuinam omnipotentiam: quia quaecumque voluit, solo suo verbo potuit. *Qui cum sit splendor gloria, & figura substantiae eius, portans omnia verbo virtutis suae.* Nota verba vltima: *Portans omnia verbo virtutis suae.* Exponere voluit qua facilitate Deus operetur: eo quod nihil tibi sit facilius quam professe

vnicum verbum. Expendit D. August. *Pro nihilo saluos facies illos*: Quibus declaratur quam facile Deus hominem in corpore & anima saluet. *In il- lud Pf. 55. saluos facies, vt nihil tibi sit, id est, nullus labor tibi sit. Hominibus desperati sunt, sed in verbo curas, non laborabis in curando, quamuis nos studeamus in inspiciendo.* Vt ostendat facilitatem in creatione mundi, ait: *Qui extendis velut nihilum calos.* Et hoc significat Centurio his verbis: *Tantum dic verbo, portat omnia verbo suo, ceu operatur omnia verbo suo omnipotentis. Verbum tuum, & meum parua habent efficaciam, & inter illa & opus magnum est interitium.*

Et hoc ipsum indicant Rex Dauid (vt aduertit Caicran.) quando quaedam verba protulerat, quibus indicauerat, se paratum certamen contra Goliath inire singulare, & suscipere gigantem prouocationem, & ob hoc a fratre seniore tanquam presumptuosus increparetur, ei namque respondit: *Quid feci: numquid non verbum est?* *1. Reg. 17.* Num forsan aliquid potui? vsque modo an praeter vnum verbum, amplius quid feci? Res verbo non perficitur. Verbum autem Christi tam potens est, vt ei soli omnia inuicantur, sufficientes habet vires, vt illo solo omnia sustineat, omnibus det esse, vt aliis non sit opus fulcimentis. Verbo suo vitam producit, cum Lazaro illam solo verbo dedit: salutem creat, cum illam triginta annorum paralytico solo verbo reddiderit: munditiam profert: eum illam in leproso solo verbo signavit. Remissionem dat peccatorum: dicendo tantum: *Remittuntur tibi peccata, remissa sunt Magdalenae,* & ei tam facile est dare vitam mortuo, sicut infirmo salutem, caeco visum, & surdo auditum. Hoc significat: *portans omnia verbo virtutis suae.* Et hoc intellexit noster Centurio: de quo sic D. Petrus Chrysologus. *iste credidit D. Petrum in verbo omnes manere virtutes, verbum tuum Domine, sanitas est, verbum tuum vita est, verbum tuum ubi accesseris, inde confestim fugit dolor, infirmitas mox recedit.* *Chrys.*

In il- lud Pf. 55. saluos facies, vt nihil tibi sit, id est, nullus labor tibi sit. Hominibus desperati sunt, sed in verbo curas, non laborabis in curando, quamuis nos studeamus in inspiciendo. *1. Reg. 17.* *Chrys.*

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.

1. Reg. 17.